

SENSORVEILEDNING I RETTSLÆRE
I henhold til rammeplanen for treårig revisorutdanning av 2005

«Gammel ordning» - (15 sp)

Mandag 28. mai 2018

Kl. 09.00 – 15.00 (6 timer)

Oppgavesettene består av samlet 12 spørsmål, 6 sider inklusive denne siden.

Tillatte hjelpemidler:

Norges lover, andre ukommenterte lovsamlinger, særtrykk av lover og forskrifter.

Hvis oppgavene er ufullstendige eller uklare, må du selv ta nødvendige forutsetninger.

Forutsetningene bør gå klart frem av besvarelsen.

Samtlige spørsmål skal drøftes og besvares.

* * * * *

Hans Tastad er daglig leder i Verkstedet AS. Han er eneste styremedlem og eier av alle aksjene. Hans tok kontakt med Peder Ås og ga uttrykk for at han, på vegne av Verkstedet AS, ønsket å inngå avtale om leie av et bygg som Peder eier. Det ble avtalt et møte i det aktuelle bygget. I møtet ga Hans uttrykk for at bygget var ideelt med tanke på drift av bilverksted, men at gulvet i så fall måtte forsterkes. Peder sa at han kunne sørge for å forsterke gulvet, forutsatt at de ble enige om en langsiktig leieavtale. Partene ble enige om at Peder skulle sende over et utkast til leieavtale.

Hans mottok følgende e-post fra Peder:

Takk for hyggelig møte. Du kan få leie bygget for kr 20.000 pr. mnd. I tillegg kommer utgifter til strøm, vann osv. Jeg sørger for å forsterke gulvet. Ifølge min takstmann kommer prisen for dette arbeidet på ca. kr 400.000. Jeg vedlegger en kontrakt jeg fant på nettet og har fylt ut § 5 i avtalen. De andre punktene har jeg ikke gjort noe med, men det er vel helt standard vilkår for leie av næringslokale, så det er vel greit. Jeg venter å høre fra deg med det første.

Peder

I avtalens § 5 står det følgende:

Varighet

Leieforholdet starter

Alt.1 og opphører uten oppsigelse.....

Alt.2 og kan sies opp av begge partene med 3 måneders frist (vanlig oppsigelsesfrist)

Peder hadde utfylt bestemmelsen på følgende måte:

Varighet

Leieforholdet starter 03.04.2013

- Alt.1 og opphører uten oppsigelse 03.04.2023
- Alt.2 og kan sies opp av begge partene med 3 måneders frist (vanlig oppsigelsesfrist)

Tre uker senere sendte Peder ny e-post til Hans og purret på svar. Han fikk da følgende svar fra Ulla Grå.

Hei

Jeg er verksmester i Verkstedet AS. Hans er blitt syk og jeg ivaretar hans jobb til han er tilbake i arbeid. Jeg har fått fullmakt fra styret i Verkstedet AS til å håndtere saken om leie av lokale for Verkstedet AS. Avtalen ivaretar fullt ut våre behov og alt er ok. Vi kan kanskje vente med undertegning til Hans er tilbake om et par uker.

Ulla

Ulla vedla fullmakten fra styret med følgende tekst:

Styret i Verkstedet AS gir Ulla Grå fullmakt til å håndtere saken om leie av nye lokaler for Verkstedet AS.

Da Hans kom tilbake på jobb og fikk se korrespondansen mellom Ulla og Peder, tok han straks kontakt med Peder og sa at Verkstedet AS hadde skrinlagt planene om leie av lokalet. Peder hevdet at Verkstedet AS allerede hadde bundet seg til leie av lokalet. Hans bestred dette. Han hevdet for det første at Ullas e-post ikke innebar at Verkstedet AS ble bundet. Videre anførte han at Ulla kun hadde fullmakt til å forhandle på vegne av Verkstedet AS, men ikke til å binde selskapet. Peder gikk til sak mot Verkstedet AS og hevdet at det var inngått rettslig bindende avtale.

Da advokaten til Verkstedet AS fikk oversendt saken anbefalte hun Verkstedet AS å si opp avtalen med tre måneders varsel. Hun sa at man da i verste fall ville sitte igjen med utgifter på tre måneders leie. Peder bestred at avtalen var slik å forstå at den kunne sies opp med tre måneders varsel. Han hevdet at Verkstedet AS var bundet frem til 03.04.2023.

Spm. 1: Er Verkstedet AS bundet av leieavtalen med Peder Ås?

Veiledning:

Spørsmål 1 dreier seg om det er inngått rettslig bindende avtale. Det er to anførsler som begge skal drøftes. Første anførsel er at Ullas e-post ikke innebar at Verkstedet AS ble bundet. Enkelte vil muligens drøfte med utgangspunkt i at det dreier seg om en forhandlingsavtale, men ut fra anførselen er det vel mest nærliggende å drøfte om e-posten er å anse som rettslig bindende aksept. Kandidatene må få frem at man bygger på ulovfestet rett, (rettspraksisskapte regler), og at det sentrale vurderingstema er om adressaten har fått en berettiget forventning om at Ulla mente å binde Verkstedet AS. Det kan problematiseres om Ulla signaliserer at selskapet ikke blir bundet før Hans har undertegnet avtalen. Dersom hun hadde fullmakt og mente å binde selskapet, er det noe uforklarlig at man skulle avvente med undertegning til Hans var tilbake. Det som må

vektlegges er i første rekke om kandidatene får presentert det rettslige grunnlaget og hvor fornuftig drøftelsen er. Andre anførsel er at Ulla ikke hadde fullmakt. Det fremgår ikke eksplisitt verken i e-posten eller i fullmakten at Ulla har kompetanse til å inngå bindende avtale. På den annen side vil det være naturlig å legge til grunn at en fullmakt fra styret innebærer at Ulla gis kompetanse til å binde selskapet. Det ville være noe søkt om styret skulle gi Ulla fullmakt til kun å forhandle om leieavtale. Dessuten dekker ordet «håndtere», rent språklig, også det å forplikte selskapet. Peder har således en rimelig grunn til å tro at Ulla kan binde selskapet, jf. avtl. § 16.

Forutsett at Verkstedet AS er bundet av leieavtalen.

Spm. 2: Har Verkstedet AS rett til å si opp avtalen med tre måneders varsel?

Veiledning:

Spørsmål 2 er et rent avtaletolkingsspørsmål. Tolkingsalternativene er klare og krever ikke nærmere presisering. Kandidatene bør innledningsvis skrive noe om det rettslige grunnlag for avtaletolkning og enkelte generelle utgangspunkt (stikkord er felles partsvilje, den objektive tolkingsteori). Dette bør gjøres relativt kort. Det bør trekkes dersom besvarelsen får karakter av teorioppgave.

Det er naturligvis kvaliteten på drøftelsen som er det sentrale. Det må legges vekt på om besvarelsen er ryddig disponert, evnen til å finne relevante tolkingsmomenter og ikke minst vektingen av de ulike momenter. Dersom kandidatene legger opp til en «skjematisk» besvarelse hvor man også trekker frem tolkingsmomenter som er irrelevante for den aktuelle problemstilling, bør det føre til trekk. Kandidatene har en rekke tolkingsmomenter å gripe tak i. Stikkordsmessig bør kandidatene inn på ordlyden i avtalen, betydningen av at Peder benytter standardavtale, balansen i avtaleforholdet, partenes formål/forutsetninger osv.

Det bør ikke legges nevneverdig vekt på hvordan kandidatene konkluderer.

Verkstedet AS fikk stadig dårligere økonomi. Selskapet eide en eiendom som Banken begjærte tvangssolgt. I grunnboken var det registrert følgende panteheftelser i selskapets eiendom:

Banken panterett for kr 3.000.000 tinglyst 02.03.2003

Ole Vold utleggspant for kr 100.000 tinglyst 03.04.2004

Skatteoppkreveren utleggspant for et skattekrav på kr 500.000 tinglyst 04.05.2005

Ingen av panterettene var retinglyst.

Eiendommen ble tvangssolgt 07.12.2014 for kr 3.550.000. Det ble tvist om prioriteten mellom panthaverne.

Spm. 3: Hvordan blir prioriteten mellom panthaverne?

Veiledning:

Det er naturlig å ta utgangspunkt i pantel. § 1-13, jf. §§ 2-5 og 5-2, for så å havne i tgl. § 20. Bankens panterett har førsteprioritet, jf. tgl. § 20. Ole Volds utleggspanterett er ikke retinglyst, jf. tgl. § 30 og panteretten er følgelig foreldet, jf. pantel. § 5-13 første ledd. Oles panterett skal ikke med på prioritetslisten. Skatteoppkreverens utleggspanterett er heller ikke retinglyst, men panteretten er ikke foreldet, jf. pantel. § 5-13 annet ledd.

Prioriteten blir: 1. Banken 2. skatteoppkreveren

Den 08.01.2015 solgte Verkstedet AS en av selskapets biler til Lillevik Idrettsforening. Det var en Volkswagen Caravelle 2005 modell. Kjøpesummen var kr 80.000 og bilen ble solgt «som den er».

Et par uker etter kjøpet oppdaget Petra Pedersen, som er daglig leder i Lillevik Idrettsforening, at det var vått på gulvet på passasjersiden. Det til tross for at bilen ikke hadde vært brukt på en uke. Det hadde regnet kraftig de to siste dagene og Petra så ingen grunn til å se nærmere på dette.

Tre måneder senere oppdaget hun igjen av det ble vått på gulvet når det hadde regnet kraftig. Hun undersøkte det nærmere og fant ut at det var en lekkasje ved fremre dør på høyre side. Hun ble skeptisk og satte i gang en rekke undersøkelser. Hun fant blant annet ut at det var salgspant i bilen. Verkstedet AS hadde lånt penger av Banken til kjøp av bilen. Banken hadde på lovlig måte sikret lånet ved å ta salgspant i bilen og etablert rettsvern for salgspanteretten den 03.02.2010.

Den 10.05.2015 tok Petra kontakt med Verkstedet AS og krevde heving av kjøpet. Hun viste til lekkasjeproblemene og at Banken hadde salgspant i bilen for et gjenstående beløp. Verkstedet AS hadde ikke opplyst at selskapet for et par år siden hadde fått utbedret en vannlekkasje ved fremre dør på høyre side og selskapet hadde heller ikke informert om at det var salgspant i bilen. Verkstedet AS bestred hevingskravet og hevdet at det ikke var noen mangel at selskapet ikke hadde opplyst om nevnte forhold. Videre hevdet Verkstedet AS at det uansett var reklamert for sent.

Spm. 4: Har Lillevik Idrettsforening rett til å heve kjøpet?

Veiledning:

Dette gjelder et kjøp etter kjøpsloven av 1988 siden kjøperen ikke er forbruker, fkjl. § 1.

Kjøpers hevingsrett er regulert i kjl § 39, 1. ledd. Kjøper kan heve dersom det foreligger en mangel som utgjør et «vesentlig kontraktsbrudd», jf. § 30.

Kandidaten må først vurdere om det foreligger en mangel. Bilen er solgt «som den er». Vurderingen av om det foreligger en mangel skal derfor skje med grunnlag i kjl § 19.

Det er fremmet mangelsinnsigelse om to forhold: vannlekkasje og salgspant.

Vannlekkasjen:

Det kan forsvares å vurdere spørsmålet både etter kjl § 19, 1. ledd bokstav b og c.

Det var en lekkasje ved fremre dør på høyre side. Det er på det rene at lekkasjen var til stede ved levering, jf. § 21. Siden lekkasjen kun viste seg ved kraftig regn kan det legges til grunn at den ikke burde vært oppdaget ved kjøpet, jf. kjl. § 20.

Etter kjl § 19, 1. ledd bokstav b må kandidaten drøfte om vannlekkasjen er et «vesentlig forhold» ved bilen. Videre må det vurderes om selger «måtte kjenne til» vannlekkasjen og om det er opplysninger som kjøper hadde «grunn til å regne med å få». Det er enkelte faktaopplysninger som kan brukes i drøftelsen, bl.a. at utbedring hadde skjedd for ett par år siden. Kandidaten bør unngå å spekulere i faktum. Konklusjonen er ikke avgjørende. Det bør legges vekt på kandidatens evne til å se de ulike problemstillingene, evnen til å strukturere besvarelsen på en fornuftig måte og på kvaliteten på drøftelsen.

Salgspant:

Det hvilte salgspant på bilen ved kjøpet. Det er en rettsmangel, kjl. § 41, som selger kunne ha rettet ved å innløse panteretten og ville i så fall ikke gitt hevingsrett. I dette tilfellet falt imidlertid salgspantet bort ved foreldelse før det ble gjort gjeldende. Bilen var levert med salgspant, stiftet før eller samtidig med levering 03.02.2010. Salgspantet falt bort fem år etter levering, pantel. § 3-21 første ledd første punktum og falt bort 03.02.2015, før Petra Pedersen reklamerte på vegne av Lillevik Idrettsforening. Dette er ikke lenger en mangel.

Hevingsrett:

Kandidaten må vurdere om vannlekkasjen, forutsatt at denne utgjør en mangel, er et «vesentlig kontraktsbrudd», jf. § 39, 1. ledd.

Reklamasjon:

Reklamasjonsfristen følger av kjl. § 32 som krever nøytral reklamasjon innen rimelig tid etter at mangelen ble oppdaget. I tillegg oppstiller kjl § 39, 2. ledd en plikt til spesifisert reklamasjon.

Oppgaven reiser to spørsmål: For det første er det et spørsmål når reklamasjonsfristen begynte å løpe, dvs. når burde kjøper oppdaget mangelen. For det andre er det et spørsmål om det er reklamert «innen rimelig tid».

Fristens utgangspunkt: Bilen ble solgt 08.01.2015. Et par uker etter kjøpet oppdaget Petra Pedersen at det var vått på gulvet. Det hadde regnet kraftig de to siste dagene. Petra så derfor ingen grunn til å se nærmere på dette. Det kan neppe kreves at Petra på dette tidspunkt burde forstått at dette skyldtes en lekkasje i bilen og fristen begynner derfor ikke å løpe. Tre måneder senere, rundt 24. april, oppdaget hun igjen av det ble vått på gulvet når det hadde regnet kraftig. Hun undersøkte det nærmere og fant ut at det var en lekkasje ved fremre dør på høyre side. Fra dette tidspunkt må reklamasjonsfristen løpe.

Fristens lengde: Den 10.05.2015 tok Petra kontakt med Verkstedet AS og krevde heving av kjøpet. Det var da gått vel fire måneder fra kjøpet og vel to uker siden reklamasjonsfristen begynte å løpe. Det hadde ikke oppstått noen ytterligere skader i denne perioden. Hun har derfor reklamert innen rimelig tid.

Kjl. § 33 kan kanskje komme til anvendelse på grunn av selgerens forhold og brudd på opplysningsplikten. Uansett må det få innvirkning på reklamasjonsfristen.

Utover høsten 2016 ble økonomien i Verkstedet AS stadig dårligere. I begynnelsen av november fikk Hans Tastad tilbud om ansettelse i Knekteruter AS fra 1. januar 2017. Knekteruter AS var et selskap som solgte bilglass til bilverksteder i hele landet. En av kundene var Verkstedet AS, og det var gjennom denne forbindelsen at Hans hadde blitt kjent med Trond Holm, daglig leder i Knekteruter AS. Trond hadde stadig ringt Hans og etterlyst betaling av en faktura på kr 40. 000. Hans hadde forklart at selskapet hadde økonomiske problemer og at det derfor var vanskelig å få betalt fakturaen. Han hadde også fortalt at han syntes situasjonen var så vanskelig at han vurderte å «kaste inn håndkleet». Det var etter disse samtalenene at Trond hadde tilbudt ham jobb.

I midten av november var status i Verkstedet AS at selskapet skyldte forskjellige kreditorer om lag kr 450 000, mens innestående på kontoen bare var kr 500. Selskapet hadde ikke andre verdier ettersom alt driftstilbehør var leaset. Det var heller ingen utestående fordringer som var forventet å bli betalt.

I midten av november fikk Verkstedet AS overraskende inn et beløp på kr 45 000 fra en større verkstedjobb som ble utført året før. Hans hadde egentlig avskrevet fordringen ettersom han trodde kunden ikke var i stand til å gjøre opp for seg.

Hans var i tvil om hva han skulle gjøre med beløpet. Hvis han fordelte dette på alle kreditorer ville det bare bli litt til hver, og alle ville trolig være like misfornøyde. Hans fant ut at det kunne være greit å beholde et godt forhold til Knekteruter AS hvor han tross alt skulle begynne å jobbe. Den 20. november 2016 betalte han derfor fakturaen til Knekteruter AS på kr 40 000.

Resten av innestående på konto, kr 5 500 overførte han samme dag til seg selv og merket overføringen «utestående feriepenger for 2015».

1. januar 2017 begynte Hans i jobben som selger hos Knekteruter AS. Han var fortsatt registrert i Enhetsregisteret som styreleder og daglig leder i Verkstedet AS, selv om det nå ikke var noen aktivitet i selskapet. Han eide fortsatt alle aksjene.

Våren 2017 avla Verkstedet AS årsregnskap for 2016 som viste et underskudd på kr 350 000. Hans ønsket å avvikle selskapet, men visste at det ikke var så enkelt hvis ikke alle kreditorene fikk full dekning for sine krav. Samtidig tenkte han at det kunne være greit å ha selskapet «liggende» i tilfelle han skulle starte bilverksted igjen og regnskapet ble derfor avlagt under forutsetning av fortsatt drift.

15. februar 2018 fikk Verkstedet AS forkynt konkursvarsel fra skatteetaten med betalingsfrist to uker senere. Dette var begrunnet med at selskapet skyldte kr 75 000 i merverdiavgift for perioden januar til april 2016. Fakturaene hadde forfalt til betaling i 2016 og var blitt purret flere ganger senere. Verkstedet AS hadde ingen penger på konto og kunne ikke betale regningen. Lillevik tingrett mottok konkursbegjæringen fra skatteetaten den 5. mars 2018. Tingretten åpnet konkurs i Verkstedet AS ved kjennelse avsagt 15. mars 2018.

Simon Skjerp ble oppnevnt som bostyrer. Han gikk straks i gang med å gå gjennom Verkstedet AS sine kontoutskrifter, og oppdaget betalingen på kr 40 000 til Knekteruter AS den 20. november 2016. Han tilskrev Knekteruter AS og krevde betalingen omstøtt. Simon skrev samtidig et brev til Hans hvor han anførte at dersom Knekteruter AS ikke aksepterte omstøtelsen eller ikke kunne betale, så ville han i alle

tilfelle kreve beløpet av Hans personlig. Videre krevde bostyrer at betalingen på kr 5 500 til Hans ble omstøtt. I følge selskapets regnskaper og kontoutskrifter fikk Hans utbetalt alle feriepenger for 2015 i juli 2016, slik at det ikke var noe utestående feriepengekrav per november 2016.

Spm. 5: Er det rettslig grunnlag for omstøtelse av betalingen på kr 40 000 til Knekteruter AS?

Veiledning:

Betalingen faller inn under begrepet «Ekstraordinær betaling» i dekl. § 5-5 første ledd. Beløpet har i dette tilfelle betydelig forringet selskapets betalingsevne. Betalingen fant imidlertid sted 20. november 2016, før omstøtelsesfristen på tre måneder regnet fra konkursbegjæringen 5. mars 2018, dekl. § 2-1 første ledd.

Omstøtelse kan imidlertid foretas innen en frist på ti år, dekl. § 5-9, når den annen part ikke har vært i god tro. Kreditor Trond hadde stadig ringt Hans og etterlyst betaling av en faktura på kr 40. 000 og blitt opplyst om at selskapet hadde økonomiske problemer. Hans hadde også fortalt at han syntes situasjonen var så vanskelig at han vurderte å «kaste inn håndkleet». Trond var altså klar over at den økonomiske stillingen var og ble ytterligere svekket ved betalingen. Vilkårene for omstøtelse i dekl. § 5-9 er klart til stede.

Det er rettslig grunnlag for omstøtelse av betalingen på kr 40 000 til Knekteruter AS.

Spm. 6: Er det rettslig grunnlag for omstøtelse av betalingen på kr 5 500 til Hans Tastad?

Veiledning:

Hans hadde ikke noe krav på feriepenger. Utbetaling av feriepenger må i dette tilfelle følgelig regnes som en gave og rammes av dekl. § 5-2 annet ledd. Hans Tastad er skyldnerens nærstående ifølge dekl. § 1-5 nr. 2). Overføringen skjedde 20. november 2016, altså innfor to-årsfristen 5. mars 2018.

Det er rettslig grunnlag for omstøtelse av betalingen på kr 5 500 til Hans Tastad.

Spm. 7: Er det rettslig grunnlag for å kreve beløpet på kr 40 000 av Hans Tastad personlig?

Veiledning:

Det er boet som i dette tilfellet krever sitt tap erstattet og tilbakeført. Boet må kunne hjemle sitt krav mot Hans Tastad i asl. § 17-1 siden han som styreleder og daglig leder forsettlig har foretatt en omstøtelig utbetaling.

Simon Skjerp mente også at Hans Tastad burde meldt oppbud på vegne av Verkstedet AS «lenge før» selskapet ble begjært konkurs av skatteetaten.

Spm. 8: Hadde Hans Tastad plikt til å melde oppbud i Verkstedet AS?

Veiledning:

Plikten til å begjære oppbud reguleres i straffeloven. Det er straffbart etter strl. § 407, 1. ledd når en insolvent skyldner unnlater å begjære gjeldsforhandling eller oppbud i tide når skyldnerens næringsvirksomhet klart går med tap og skyldneren må innse at han ikke vil kunne gi fordringshaverne oppgjør innen rimelig tid.

Verkstedet AS greier ikke å betale sine løpende forpliktelser. Aksjekapitalen er tapt og selskapets egenkapital er negativ. Ny kreditt kan ikke oppnås og Hans er ikke i stand til å gå inn med ny kapital. I denne situasjonen er det liten tvil om at insolvens ifølge kkl. § 61 er til stede og at boet kan tas under konkursbehandling, jf. kkl. § 60.

Hans Tastad hadde plikt til å melde oppbud i Verkstedet AS.

Noen år tidligere hadde Hans lånt penger av sin venn Sverre Svart i forbindelse med at han skulle kjøpe en ny bil til privat bruk. I den forbindelse hadde de laget et dokument med følgende tekst:

Gjeldsbrev

Jeg, Hans Tastad, erkjenner å skylde kr 30 000. Lånet er utbetalt den 1. februar 2014 og skal tilbakebetales senest 1. februar 2018.

Gjeldsbrevet kan inndrives uten søksmål, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 første ledd bokstav a.

Hans hadde signert gjeldsbrevet og signaturen hans var bekreftet av to myndige vitner. I april 2018 etterlyste Sverre tilbakebetaling av lånet. Den 15. april sendte han et brev til Hans hvor han bad om at lånet, inkludert renter, ble tilbakebetalt innen 1. mai. Kravet utgjorde kr 41 321. Rentene, kr 11 321 var beregnet fra 1. februar 2014 til 1. mai 2018. Sverre hadde brukt forsinkelsesrentesatsen slik denne var fastsatt i forskrift om forsinkelsesrentesatsen. Per 1. februar 2018 utgjorde rentene kr 10 699 ifølge beregningen hans.

Hans Tastad erkjente at han skyldte Sverre penger, men mente at Sverre ikke hadde noe grunnlag for å kreve renter.

Spm. 9: Har Sverre Svart rettslig grunnlag for å kreve renter på lånet?

Veiledning:

Dette er et ihendehavergjeldsbrev, gbl. § 11 annet ledd nr. 1. Gjeldsbrevet har ingen bestemmelse om renter og lovgivningen har ingen egen hjemmel for å kreve renter av alminnelig avtalegjeld. Derav utsagnet: Renter presumeres ikke. Det kan derfor ikke kreves avtalerente.

For så vidt gjelder forsinkelsesrente er det på det rene at lånets forfallstidspunkt er angitt i gjeldsbrevet til 1. februar 2018. Fra samme tidspunkt begynner forsinkelsesrenter å løpe, jf. rentel. § 2 første ledd.

Sverre Svart har rettslig grunnlag for å kreve forsinkelsesrente på lånet fra 1. februar 2018.

Da Sverre Svart forstod at det ikke var penger å hente hos Hans solgte han gjeldsbrevet til Trond Luhr. Før han overdro gjeldsbrevet endret han teksten slik at det nå stod at Hans skyldte 80 000. Forfalskningen var så god at den ikke var mulig å oppdage for Trond Luhr.

Luhr sendte utleggsbegjæring til namsmannen i Lillevik og krevde at Hans betalte kr 80 000 med tillegg av «*de renter som måtte være korrekte*». Da Hans mottok kopi av begjæringen protesterte han straks og anførte at gjeldsbrevet var forfalsket og at han bare var forpliktet til å betale kr 30 000 med tillegg av «*lovens renter*».

Spm. 10: Kan Trond Luhr kreve at Hans Tastad betaler kr 80 000 med tillegg av renter? (Størrelsen på rentekravet skal ikke drøftes.)

Veiledning:

Den som er i god tro og kjøper et negotiabelt dokument kan i utgangspunktet stole på at det dokumentet gir uttrykk for også stemmer. Gjeldsbrevet er imidlertid forfalsket. Falsk/forfalskning forplikter aldri. Iht gbl § 17 går hensynet til debitor i slike tilfeller foran hensynet til godtroende erverver. Hans Tastad svarer altså ikke for mer enn det som gjeldsbrevet lød på opprinnelig, nemlig kr. 30 000.

Trond Luhr kan bare kreve at Hans Tastad betaler kr 30 000 med tillegg av renter.

Hans ble etter hvert lei av jobben i Knekteruter AS. Han savnet det fysiske arbeidet på bilverksted. Han ønsket derfor å stifte et nytt selskap - Hansemann Mekk AS. Hans hadde fortsatt lite penger, men han eide en stor mengde verktøy som det var behov for på et bilverksted. Han anslo at det ville kostet minst kr 300 000 å kjøpe tilsvarende verktøy nytt, og at bruktværdien, om det ble solgt samlet, var minst kr 75 000.

Spm. 11: Hvor mye aksjekapital må Hans skyte inn i Hansemann Mekk AS?

Veiledning:

Det følger av asl. § 3-1 første ledd at minimum kr 30 000 må skytes inn som aksjekapital.

Spm. 12: Kan Hans skyte inn verktøyet som aksjekapital?

Veiledning:

Ifølge asl. § 2-4 første ledd skal stiftelsesdokumentet inneholde enhver avtale eller annen bestemmelse om at aksjer skal kunne tegnes med rett eller plikt til å gjøre innskudd med annet enn penger («tingsinnskudd»). Det skal i så fall angis hvilke eiendeler det gjelder, hvor mange aksjer selskapet skal yte for innskuddet, og hvilke vilkår som skal gjelde. Det skal avgis en erklæring om at de eiendeler selskapet skal overta, har en verdi som minst svarer til pålydende av de aksjer som skal utstedes som vederlag, og redegjørelsen skal bekreftes av revisor.

Eiendeler som selskapet mottar som tingsinnskudd, må kunne oppføres i balansen, jf. asl. § 2-7. De skal vurderes til virkelig verdi på datoen for åpningsbalansen. I denne forbindelse bør det angis hva som opprinnelig er betalt for gjenstandene, og når de ble ervervet. Videre bør det foreligge en teknisk beskrivelse og verditakst.

Basert på de verdier for verktøyet som Hans oppgir, vil det være enkelt å benytte dem som tingsinnskudd.

Hans kan skyte inn verktøyet som aksjekapital.